

Krachtlijnen van het internationaal onderwijs- en vormingsbeleid december 2023 – februari 2024

Europese Unie

1 Onderwijs en vorming in de algemene beleidscontext van de Europese unie

1.1 Het Belgisch voorzitterschap van de EU

Januari – juni 2024

Op 1 januari startte het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU. België bekleedt voor de dertiende keer het roulerende voorzitterschap. Er werden zes prioriteiten afgebakend:

- 1 De rechtstaat, de democratie en de eenheid verdedigen
- 2 Ons concurrentievermogen versterken
- 3 Op weg naar een groene en rechtvaardige transitie
- 4 Onze sociale en gezondheidsagenda versterken
- 5 De mensen en de grenzen beschermen
- 6 Europa als wereldspeler promoten

Tijdens het EU-Voorzitterschap zal Vlaanderen België vertegenwoordigen als voorzitter van de Raad voor de luiken Industrie, Jeugd, Cultuur, Audiovisueel en Visserij. Ook in de andere domeinen zal Vlaanderen verantwoordelijkheden en bevoegdheden invullen.

[De website van het voorzitterschap](#)

[Het programma](#)

2 Onderwijs en vorming

2.1 Het Belgisch voorzitterschap en onderwijs

Op vlak van onderwijs is het Belgische voorzitterschap van plan om de Europese Onderwijsruimte te versterken, de onderwijskwaliteit aan te scherpen en een leven lang leren te bevorderen. Het wil de mobiliteit voor lerenden en leraars in heel Europa vergemakkelijken en overleg over het aanstaande pakket hoger onderwijs op gang brengen. Digitaal onderwijs en lerarentekorten zullen aan bod komen, maar de nadruk zal tegelijk liggen op jongerenparticipatie, zelfverwezenlijking en inclusie. Het zal de jeugdstrategieën, waaronder een Raadsresolutie over het jeugdwerkbeleid, herzien en verfijnen. Voor Vlaanderen is evidence-informed onderwijsbeleid een prioriteit.

[Het programma](#) (programma voor Onderwijs vanaf pagina 50).

Conferentie: Evidence-informed onderwijsbeleid

6 en 7 februari 2024

Op 6 en 7 februari werd onder leiding van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de EU een conferentie over evidence-informed onderwijsbeleid en -praktijk georganiseerd. Tijdens dit evenement werd gekeken hoe het beleid en praktijk evidence-informed aan de slag kunnen gaan.

De volgende topics kwamen aan bod:

- De productie, het gebruik en het te gelde maken van praktijkonderzoek.
- Hoe installeer je een cultuur van evidence-informed beleid en praktijk en hoe ontwikkel je de bijbehorende competenties?
- Wat is de rol van onderzoek en hoe vertaal je het naar de onderwijspraktijk?
- Hoe gebruik je evidence-informed beleidsvorming in het onderwijs?
- Hoe doe je aan praktijkonderzoek en valoriseer je de resultaten?

[De website met verslagen](#)

2.2 Publicaties en conferenties

2.2.1 Scenario's voor de toekomst van schoolonderwijs in de EU

Januari 2024

De Europese Commissie publiceerde een gedetailleerde studie over de toekomst van het schoolonderwijs in de Europese unie tot 2040. De studie is gebaseerd op een bijdrage van 80 experts. In de studie worden 4 scenario's beschreven. Het doel van deze studie is om de toekomstige beperkingen voor het onderwijs in kaart te brengen en zo bij te dragen aan het bepalen van de richting van het onderwijs in de EU.

Uit de analyse van het huidige beleid bleek dat door de meeste momenteel uitgevoerde of geplande maatregelen op EU-niveau het voorkeursscenario bereikt kan worden. Op sommige domeinen is er nog werk. Er wordt aanbevolen dat de Europese Commissie, de lidstaten en andere stakeholders bij het schoolonderwijs blijven inzetten op:

- Financiering van onderwijs
- Inclusie en gelijke onderwijskansen
- Digitalisatie en digitale skills
- Welbevinden en digitaal onderwijs
- Vernieuwen van onderwijs- en leermethoden
- De leraar in al hun facetten

[De publicatie](#)

2.2.2 EU comparatieve analyse van de PISA 2022 resultaten

12 februari 2024

De Europese Commissie heeft een vergelijkend rapport gepubliceerd van het PISA 2022-onderzoek, met de nadruk op het EU-perspectief. Dit omvat rapporten voor elk EU-land.

De resultaten zijn zeer zorgwekkend, maar geen complete verrassing. Ze vormen een uitdaging voor zowel de gelijke onderwijskansen en onderwijskwaliteit van de onderwijssystemen in de EU. In vergelijking met de PISA-resultaten van 2018 is het percentage ondermaatse prestaties in wiskunde en lezen sterk toegenomen, en in de exacte vakken gematigder. Dit geldt voor de meeste EU-landen.

Enkele belangrijke cijfers:

- 30% van de EU-leerlingen haalt geen minimumvaardigheidsniveau voor wiskunde en ongeveer 25% voor lezen en natuurwetenschappen
- bijna 50% van alle kwetsbare leerlingen presteert ondermaats voor wiskunde
- het percentage leerlingen dat de hoogste scores haalt, daalt gestaag

De ambitie van de Europese onderwijsruimte benadrukt de noodzaak om te investeren in kennis, vaardigheden en competenties. Het is belangrijk om de uitdagingen aan te gaan die in de PISA-studie worden geschetst, en de Europese Commissie zal de EU-landen in dit proces ondersteunen. De Europese faciliteit voor herstel en veerkracht heeft al meer dan 70 miljard euro beschikbaar gesteld voor investeringen in onderwijs en vaardigheden voor de periode 2021 tot 2026.

[Het rapport](#)

2.2.3 Structurele indicatoren voor het monitoren van onderwijs- en vormingssystemen in Europa

30 november 2023

Jaarlijks publiceert Eurydice een rapport met structurele indicatoren voor het monitoren van onderwijs- en vormingssystemen in Europa. Het rapport is een belangrijke bron van informatie voor de Onderwijs- en Opleidingsmonitor van de Europese Commissie.

De editie van dit jaar analyseert 45 structurele indicatoren voor voorschoolse opvang en onderwijs, sleutelcompetenties, digitale competenties, vroegtijdig schoolverlaten, het lerarenberoep, gelijke onderwijskansen en hoger onderwijs.

[De publicatie](#)

2.2.4 Construct Europe: ETAR Conferentie voor het Onderwijs

13 en 14 maart

Op 13 en 14 maart wordt in Mechelen de Europese slotconferentie van het ETAR-project georganiseerd samen met collega's uit Griekenland, Slowakije, Frankrijk, Spanje, Hongarije, Letland, Polen en Estland en vertegenwoordigers van de EU. De conferentie is toegankelijk voor iedereen die aan een secundaire school verbonden is en meer wil weten over internationalisering en intercultureel leren.

Deze ETAR-eindconferentie brengt alle stakeholders met betrekking tot internationalisering van het secundair onderwijs in heel Europa de kans geven om samen te komen en na te denken over de toegankelijkheid en omkadering van individuele leerlingenmobiliteit, de erkenning van buitenlandse leerresultaten en het belang van 'global competence'-educatie op school.

[Het evenement](#)

2.2.5 Kwaliteitszorg bij micro-credentials

December 2023

Waar moet je op letten bij zowel interne als externe kwaliteitszorg van micro-credentials? Zijn er goede praktijken in andere landen en regio's? Een werkgroep van ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) met VLUHR KZ en andere Europese kwaliteitszorgagentschappen tracht in deze publicatie een antwoord te bieden op de vragen over micro-credentials: 'QUALITY ASSURANCE OF MICRO-CREDENTIALS Expectations within the Context of the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area'.

[De publicatie](#)

2.2.6 Solidariteit met Ukraine

5 februari 2024

De Europese Commissie heeft 15 succesverhalen gebundeld (Erasmus+ en Europees Solidariteitscorps). De publicatie bestaat uit een boekje, met de 15 verhalen, en uit 15 afzonderlijke one-pagers in het Engels.

De bedoeling van de publicatie is te inspireren, en aan te tonen hoe de projecten effectief personen die lijden onder de oorlog, hebben geholpen en ondersteund. Het gaat dan bijvoorbeeld over ondersteuning bij het afmaken van een studie die door het conflict was onderbroken, leermobiliteit bevorderen, mensen sterker maken door nieuwe skills, desinformatie tegengaan...

[De publicatie](#)

UNESCO

1 Global report on teachers

November 2023

Vanaf dit jaar zal er tweejaarlijks een rapport over leraren worden gepubliceerd vanuit de Teacher Task Force en Unesco. Momenteel zijn er op mondiaal niveau geen rapporten die gericht zijn op het monitoren van mondiale, nationale en regionale gegevens en analyses over de vooruitgang van SDG-doel 4.c. Dit rapport wil deze leemte opvullen.

4c: Tegen 2030 op aanzienlijke wijze de toevloed verhogen van gekwalificeerde leraren, ook via internationale samenwerking voor lerarenopleiding in ontwikkelingslanden in het bijzonder in de minst ontwikkelde landen en de kleine eilandstaten in ontwikkeling

In de eerste editie wordt het lerarentekort onderzocht aan de hand van recente gegevens en trends, de vele oorzaken, mogelijke factoren om het probleem aan te pakken, financiering, toekomstig onderzoek en aanbevelingen.

[Het rapport](#)

1 Digital Education Outlook 2023

13 december 2023

De Digital Education Outlook 2023 biedt een vergelijkende, thematische analyse van hoe landen hun digitale ecosysteem vormgeven of zouden kunnen vormgeven. Het onderzoekt vragen als:

- Wat zijn de verschillende onderdelen van het digitale onderwijsecosysteem van landen?
- Hoe en in welke mate maken landen gebruik van de digitale competenties van leerkrachten en de nieuwste mogelijkheden van kunstmatige intelligentie (AI)?
- Hoe kunnen landen hun digitale ecosysteem optimaal benutten zodat het betrouwbaar, nuttig, effectief en rechtvaardig is?
- Hoe kunnen en willen landen digitaal onderwijs het onderwijs laten blijven verbeteren en innoveren?

Het rapport toont waar landen staan en waar ze naartoe zouden kunnen gaan om maximaal gebruik te maken van de digitale transformatie. Daarnaast biedt het ook kansen, richtlijnen en valkuilen voor een effectief en inclusief gebruik van AI in het onderwijs.

Het rapport bestrijkt de meeste OESO-landen en enkele partnerlanden. Het zal interessant zijn voor beleidsmakers, academici en alle belanghebbenden in het onderwijs die geïnteresseerd zijn in de digitale transformatie van onderwijssystemen.

[Het rapport](#)

2 OECD Skills Summit

21 en 22 februari 2024

Op 21 en 22 februari vond in Brussel de Skills Summit van de OESO plaats. Tijdens dit tweedaagse evenement kwamen ministers en hoge ambtenaren uit 38 lidstaten van de OESO en een aantal niet-lidstaten kennis uitwisselen en discussiëren over 'Vaardigheden voor de toekomst - Bruggen slaan naar nieuwe kansen'.

[De website](#)

Raad van Europa

Rapport over de staat van het geschiedenisonderwijs

December 2023

Dit rapport werd gemaakt door de 'Observatory on History Teaching in Europe'. Het eerste algemene rapport van OHTE over de staat van het geschiedenisonderwijs in Europa werd opgesteld door een expertgroep bestaande uit academici en geschiedenisleraren in nauwe samenwerking en coördinatie met het SAC (Scientific Advisory Council). Terwijl het eerste rapport een statisch beeld geeft van de

huidige staat van het geschiedenisonderwijs in de lidstaten van OHTE, zullen verdere algemene rapporten dit beeld dynamischer maken, waardoor een longitudinaal overzicht van het geschiedenisonderwijs ontstaat dat veranderingen en ontwikkelingen in de loop van de tijd kan onthullen.

[Webpagina van OHTE](#)

[Samenvatting](#)

